

Núm. de Rotlle: TSJP 000050/2020

Núm. de Causa: 6000136/2019

SENTÈNCIA 23-2020

PARTS:

Apel·lant: Sr. W.C.C.

Advocada: Sra. Maria BURGUES SORIANO

Apel·lats: Sra. T.D.L.S.C.

MINISTERI FISCAL

COMPOSICIÓ DEL TRIBUNAL:

President: Sr. Yves PICOD

Magistrades: Sra. Marie CONTE

Sra. Fàtima RAMIREZ SOUTO

Andorra la Vella, vint-i-tres d'octubre de dos mil vint.

En el recurs d'apel·lació interposat contra la sentència dictada per Tribunal de Corts, en data 25 de juny de 2020, en la causa de referència, seguida per la contravenció penal de lesions doloses, els components de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia expressats al marge s'han constituït per a la vista i decisió, és ponent la **Sra. Fàtima RAMIREZ SOUTO**.

ANTECEDENTS DE FET

I.- RESULTANT: que el Tribunal de Corts va dictar sentència en data 25 de juny de 2020 amb la següent part dispositiva:

“DECIDEIXO

Primer.- Condemnar a W.C.C. com a responsable penalment en concepte d'autor de la contravenció penal de lesions doloses, a la pena d'UN MES D'ARREST NOCTURN CONDICIONAL, amb un termini de suspensió de la pena d'un mes.

En concepte de responsabilitat civil, W.C.C. haurà d'indemnitzar a la C.A.S.S. en l'import de trenta-sis euros amb trenta-sis cèntims (36'36 €), i a T.D.L.S.C. en l'import de set-cents seixanta-un euros amb vint-i-cinc cèntims (761'25 €), desglossats d'acord amb el previst en el Considerant quart.

Segon.- Condemnar a T.D.L.S.C., com a responsable penalment en concepte d'autora de la contravenció penal de maltractaments, a la pena de QUINZE DIES D'ARREST NOCTURN CONDICIONAL, amb un termini de suspensió de la pena de 15 dies, atenent al fet que era menor de 21 anys a la data dels fets”.

II.- RESULTANT: que la sentència es recolza en els següents fets provats:

“que el 20 de setembre del 2018, T.D.L.S.C. es desplaçà fins al XXX, ubicat al c/ de l'Anglada, amb la seva germana, S.D.L.S., menor, que havia de reingressar en dit centre, doncs estava fugada. Allà foren rebudes per W.C.C., educador del Centre. La menor entrà dins l'edifici, i C. es quedà fora discutint amb T.D.L.S., que estava molt alterada i volia que la seva germana marxés amb ella. La discussió degenerà i C. agafà a D.L.S. fortament pel braç dret i la empenjà, donant-se una cop D.L.S. contra la porta, amb el cap. D.L.S., per la seva banda, li propinà a C. una bufetada a la cara.

De resultes dels fets, D.L.S patí una contusió del múscle i braç amb hematoma i un esquinç del coll amb erosió en coll / clavícula esquerra; lesions que no requeriren de tractament mèdic, amb perjudici dolorós valorat en 0'5-1/7 pel metge forense”.

III.- RESULTANT: que contra l'esmentada sentència interposa recurs d'apel·lació la defensa del Sr. W.C.C., demanant l'absolució del mateix respecte a la contravenció penal de lesions doloses.

Considera principalment la defensa de C., que s'ha produït una errònia valoració de les proves, i que les practicades són insuficients per a sustentar la condemna de l'avui apel·lant, així com que no s'ha tingut en compte la versió donada pel seu defensat, la seva manca d'antecedents penals, ni les manifestacions dels testimonis proposats que van declarar.

Entén la defensa que no ha quedat provat la existència dels elements configuradors de la contravenció penal de lesions doloses, que puguin desvirtuar la presumpció d'innocència del Sr. W.C.C.

IV.- RESULTANT: que el Ministeri Fiscal s'oposa al recurs d'apel·lació formulat i considera que la valoració de la prova realitzada pel Tribunal de Corts és perfectament lògica i es troba àmpliament motivada.

Entén el Ministeri Fiscal que la versió donada per T.D.L.S.C. es troba corroborada per elements de prova completament objectius com són l'informe d'atenció a urgències i l'informe medicoforens final, a on es conclou que *“es compleixen els criteris medicolegals de la causalitat”*.

Interessa el Ministeri Fiscal la desestimació del recurs formulat i la íntegra confirmació de la sentència objecte de recurs.

V.- RESULTANT: que no s'accepten els fets de la sentència dictada pel Tribunal de Corts i es substitueixen pels següents:

Sobre les 22:45 hores del dia 20 de setembre del 2018, en el XXX, ubicat al carrer de l'Anglada d'Escaldes-Engordany, es va produir una discussió entre T.D.L.S. i W.C.C., educador del Centre, perquè aquella volia que la seva germana, que estava ingressada en aquest Centre, marxés amb ella. Durant la discussió T.D.L.S. li propinà a W.C.C. una bufetada a la cara i aquest la va subjectar pel braç per evitar que el continués agredint.

FONAMENTS DE DRET

I.- CONSIDERANT: que impugna la representació de W.C.C. la seva condemna com autor d'una contravenció penal de lesions doloses, considerant que s'ha produït una errònia valoració de les proves, ja que les practicades són insuficients per a sustentar la condemna del recurrent.

El Tribunal d'instància considera provat que W.C.C. agredí a T.D.L.S. agafant-la fortament pel braç dret, empentant-la contra la porta i donant-se un cop al cap. També es declara provat que a conseqüència d'aquests fets T.D.L.S. patí una

contusió del múscle i braç esquerre amb hematoma i un esquinç del coll amb erosió en coll/clavícula esquerra.

Davant la negativa de W.C.C. d' haver agredit a T.D.L.S., el Tribunal sustenta l'agressió descrita en els fets provats en la declaració d'aquesta, a qui atorga credibilitat per la constància en les seves declaracions, i la corroboració del seu relat per la constatació en la mateixa d'unes lesions compatibles, segons l'informe forense, amb el mecanisme causal denunciat.

La declaració de la víctima del delictes, encara que sigui l'única prova, resulta suficient per a destruir la presumpció d'innocència de l'acusat i la valoració de la seva credibilitat correspon, en principi, al tribunal que la percep amb immediació. Per això, la funció del tribunal d'apel·lació és la de controlar la racionalitat d'aquesta valoració i comprovar que és conforme als principis de la lògica, la ciència i la experiència.

Precisament pel risc que per la presumpció d'innocència pot suposar una condemna fonamentada exclusivament en la declaració de la víctima, per valorar la seva credibilitat s'ha de tenir en consideració una sèrie d'elements, que no són pressupòsits de validesa, sinó criteris o paràmetres de valoració als que ha d'atendre el Tribunal quan valora la prova; es tracta de cauteles que no constitueixen requisits o condicions determinats de l'existència de la prova, sinó regles orientatives que han de ser tingudes en compte pel Tribunal d'instància en la seva operació valorativa i que permetran el control pel Tribunal d'apel·lació de la correcció d'aquesta operació.

Així, és necessari comprovar: a) l'absència d'incredibilitat subjectiva derivada de les prèvies relacions entre l'acusat i la víctima –si, en acreditar-se, permetés presumir que la segona actua per raons espúries, de ressentiment, venjança o enemistat– que provoquessin la incertesa del jutgador; b) la corroboració del testimoni incriminant amb dades objectives, concomitants i clarament relacionades, que contribueixin a la seva versemblança sempre que el fet ho permeti, perquè pot haver delictes que no deixin rastres o vestigis objectius de la seva perpetració; i c) la solidesa de les manifestacions acusatòries, que hauran de ser persistents, plurals i sense canvis substancials entre unes i altres; sense que tampoc apareguin en (o entre) elles ambigüitats i contradiccions.

Es tracta de paràmetres o pautes orientatives i per això, tot i que algun d'aquests criteris no fos favorable a la credibilitat de la víctima, pot el Tribunal donar-li credibilitat sempre que ho motivi de forma raonable.

II.-CONSIDERANT: que el Tribunal de Corts ha considerat creïble a T.D.L.S. perquè, en primer lloc, ha apreciat constància en les seves declaracions. Però la constància, en el sentit de declarar des del primer moment que W.C.C. la va agredir i mantenir l'existència de l'agressió en totes les seves declaracions, no és suficient per atorgar solidesa a les seves manifestacions, sinó que és necessari constatar que no hi hagi canvis substancials ni contradiccions.

Examinant les tres declaracions formalment efectuades per T.D.L.S. -davant del Servei de Policia, en la Batllia i en el judici oral- es constata l'existència de divergències entre les mateixes.

Així, davant del Servei de Policia explicà que primer el Sr. C. la va agafar del coll i l'empentà contra la porta colpejant-se la cara, que li propinà una bufetada i que, finalment, li va tancar la boca i la va agafar dels braços per fer-la fora. Va dir també que li va sagnar el llavi i que ella li va donar una bufetada quan la va agafar pel coll per defensar-se.

Davant la Batllia, explicà que primer el Sr. C. la va agafar pels braços i finalment la va agafar pel coll i li va tancar la boca. Va dir també que va patir una petita ferida sagnant al llavi i que la bufetada al Sr. C. li va donar quan va poder desfer-se d'ell com a rebuig per la seva actuació.

Finalment en el judici explicà que el Sr. C. la va agafar pel coll, li va donar un cop al cap i li va retorçar els braços i que el cop ella li va donar per defensar-se.

En les tres declaracions relatà que el Sr. C. la va agafar pel coll i pels braços, però hi ha diferències en la cronologia de la producció d'aquests fets; en la declaració davant la Batllia no va explicar que l'empenyés contra la porta i es colpegés la cara; en la declaració policial i davant la Batllia va dir que tenia una ferida sagnant al llavi, fet que no consta que digués en el judici; en la declaració policial va dir que el Sr. C. li havia donat una bufetada mentre que davant la Batllia i al judici no ho va dir; i mentre en la declaració policial i en el judici va dir que la bufetada que li va donar ella al Sr. C. va ser per defensar-se quan la tenia agafada pel coll, en la declaració davant la Batllia la va atribuir a una reacció de rebuig una vegada es va desfer d'ell.

És tracta de discrepàncies prou rellevants, a criteri de la Sala, per a qüestionar la credibilitat de T.D.L.S., perquè els fets són simples i es van produir en un espai temporal molt breu com per no mantenir una uniformitat en el seu relat respecte a la seva cronologia i contingut.

III.- CONSIDERANT: que el Tribunal d'instància fonamenta també la credibilitat de T.D.L.S. en la constatació d'unes lesions compatibles amb l'agressió denunciada, constituint, per tant, un element que corrobora la seva realitat.

És cert que en l'informe del Servei d'Urgències consta que la Sra. D.L.S. presentava una lleugera erosió a nivell del coll/clavícula esquerra, un hematoma incipient al braç esquerre, dolor a la palpació de la musculatura dels braços i mobilitat cervical dolorosa. Però aquestes lesions li van ser objectivades sobre les 11.50 hores del dia següent al que van succeir els fets -sobre les 22:45 hores del dia 20 de setembre- i en el moment immediatament posterior al de la seva producció els policies que van acudir al lloc van exposar que no van constatar en cap dels implicats signes d'agressió.

La metgessa forense va reconèixer a T.D.L.S. nou dies després dels fets i ja no va constatar cap lesió, efectuant els seu informe en base al del Servei d'Urgències.

Un hematoma és possible que no s'observi immediatament després de rebre's un cop o de que s'exerceixi pressió sobre una determinada zona corporal, ja que es forma per l'acumulació de sang quan es trenquen capil·lars o vasos sanguinis i pot no produir-se de forma immediata dita acumulació. Per això, que els agents del Servei de Policia no el veiessin en el braç de T.D.L.S. no significa que no hagués rebut un cop o pressió en aquesta part del cos. Però l'erosió a nivell del coll/clavícula esquerra, quin mecanisme de producció segons el relat de la Sra. D.L.S. no podria ser un altre que la subjecció del seu coll amb les mans, sí que considerem que és raonable pensar que hauria hagut de ser constatat pels agents, tant per la zona en que es trobava com perquè es tracta d'una lesió superficial de la pell com a conseqüència, en aquest cas, de la fricció sobre la mateixa que provoca el seu enroigiment.

T.D.L.S. en la seva declaració policial i davant la Batllia va dir que es va fer una ferida sagnant al llavi quan l'acusat li va tancar la boca, però ni els agents del Servei de Policia ni la metgessa que la va visitar en el Servei d'Urgències van constatar aquesta lesió.

L'absència d'immediatesa entre la producció dels fets i l'objectivació de les lesions, així com el que els policies que van acudir al lloc dels fets poc després de que succeïssin no detectessin cap signe d'agressió en T.D.L.S., i que ni els agents ni

la metgessa del Servei d'Urgències observessin cap ferida al llavi determina que les lesions que consten en l'informe mèdic no constitueixin un element de corroboració de la realitat de l'agressió denunciada.

D'altra banda, en la sentència es declara provat que l'acusat va agafar a T.D.L.S. fortament pel braç dret i la va empenyar contra la porta donant-se un cop al cap, i que a conseqüència d'aquests fets va patir una contusió del múscle i braç esquerre amb hematoma i un esquinç del coll amb erosió en coll/clavícula esquerra. S'omet en la sentència la menció a la subjecció del coll que seria la causa de la erosió en el coll i, per tant, no s'estableix l'adequada relació de causalitat entre l'agressió relatada i les lesions produïdes.

En definitiva, ens trobem que el testimoni de T.D.L.S. no supera dos dels tres paràmetres de valoració de la credibilitat, el que fa que no pugui ser apta per sí mateixa per a desvirtuar la presumpció d'innocència en no tenir l'aptitud necessària per a generar certitud.

Descartada la validesa com a prova de càrrec d'aquesta declaració hem d'absoldre a W.C.C. de la contravenció penal de lesions doloses, doncs l'únic fet reconegut per ell d'haver-la agafat pel braç s'hauria produït després de rebre una bufetada i per evitar que continués l'agressió, actuant, per tant, en legítima defensa.

IV.- CONSIDERANT: que l'estimació del recurs determina la declaració d'ofici de les costes causades.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

DECIDIM:

La Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, en nom del poble andorrà, decideix:

1.- ESTIMAR el recurs interposat per la representació lletrada de W.C.C.

2.- REVOCAR PARCIALMENT la sentència dictada pel Tribunal de Corts en data 25 de juny del 2020 en la causa 6000136/2019 i, en conseqüència, **ABSOLDRE** a W.C.C. de la contravenció penal de lesions doloses.

3.- Mantenir la resta de pronunciaments de la sentència que no hagin estat modificats per aquesta resolució.

4.- Declarar d'ofici les despeses processals causades en aquesta instància.

Aquesta sentència és ferma i executiva.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.